

Domov>Denarni zahtevki>Spori majhne vrednosti

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2024.

Spori majhne vrednosti

Anglija in Wales

1 Obstoje posebnega postopka v sporih majhne vrednosti

1.1 Področje uporabe postopka, mejna vrednost

Pod mejno vrednostjo 10 000 GBP je na voljo postopek v sporih majhne vrednosti. Vendar pa vrednost tožbenega predmeta ni edini dejavnik, ki se upošteva. Ostali dejavniki so: vrsta zahtevka ter obseg in vrsta priprav, potrebnih za pravično obravnavo zadeve. V nekaterih okoliščinah se lahko preproste zadeve, katerih vrednost presega 10 000 GBP, obravnavajo v postopku za spore majhne vrednosti, če se s tem strinjata tako tožnik kot toženec. Sodnik pri odločanju o tem, ali naj se zadeva obravnava v postopku za spore majhne vrednosti ali v rednem sodnem postopku, poleg mnenj tožnika in toženca upošteva tudi naslednje dejavnike:

vrednost spornega predmeta – ki načeloma ne sme presegati 10 000 GBP;

vrsto zahtevka – običajno gre za potrošniške zahtevke (npr. prodano blago, blago ali delo z napako), zahtevke v zvezi z nesrečami, spore glede lastništva blaga in spore med najemodajalci in najemjemalci glede popravil, varščin, zapadlih najemnin itd., ne pa glede posesti.

Sodnik pri odločanju o tem, ali naj se zadeva obravnava v postopku za spore majhne vrednosti, upošteva obseg in vrsto priprav, potrebnih za pravično obravnavo zadeve. Sodnik pri tem upošteva, da je namen tega postopka, da je dovolj preprost, da lahko udeleženci sami urejajo svoje zadeve in ne potrebujejo odvetnika, če ga ne želijo najeti. Zahtevek mora na primer vključevati le minimalen obseg priprav na končno obravnavo. Zadeve, ki se obravnavajo v postopku za spore majhne vrednosti, običajno ne vključujejo veliko prič ali težavnih pravnih vprašanj.

Če vrednost spornega predmeta ne presega 10 000 GBP, vključuje pa zahtevek v zvezi z osebno poškodbo ali neurejenostjo najetega stanovanja in odškodnino v zvezi s tem, se zadeva ne obravnava v postopku za spore majhne vrednosti, razen če posamezni znesek, ki se zahteva glede osebne poškodbe, neurejenosti in odškodnine, ne presega 1 000 GBP.

Kadar se v postopku za spore majhne vrednosti obravnavajo zadeve, pri katerih vrednost spornega predmeta presega 10 000 GBP, se uporabljajo drugačna pravila glede stroškov. V takem primeru lahko stranka, ki je v postopku uspela, od nasprotne stranke zahteva vračilo stroškov, vključno s stroški odvetnika. Ti stroški pa ne morejo presegati zneska stroškov, ki bi se stranki priznali, če bi se zadeva obravnavala po hitrem postopku. Več informacij o stroških je v nadaljevanju. Več informacij o različnih vrstah postopkov je na voljo na strani [Kako postopati](#).

1.2 Uporaba postopka

Čeprav se večina zadev z vrednostjo do 10 000 GBP obravnava v postopku za spore majhne vrednosti, izbira postopka ni samodejna. Sodnik pri odločanju o vrsti postopka upošteva mnenja pravnih strank. Sodnik lahko tudi v primeru, da vrednost spornega predmeta ne presega 10 000 GBP, izbere redni sodni postopek namesto postopka v zadevah majhne vrednosti.

Če toženec zahtevku ugovarja, se tožniku pošlje kopija toženčevega odgovora na tožbo, če gre za stranko, ki je ne zastopa odvetnik, pa tudi izvod obrazca 180 (vprašalnik za izbiro vrste postopka, *Direction Questionnaire*). Informacije, ki jih stranke navedejo v vprašalniku, so sodniku v pomoč pri odločitvi, kateri postopek naj se uporabi. Če tožnik meni, da bi se morala zadeva obravnavati kot spor majhne vrednosti v postopku za take spore, mora to navesti v vprašalniku. Vendar pa je kljub upoštevanju mnenj tožnika in toženca končna odločitev o izbiri vrste postopka sodnikova.

Kot je opisano zgoraj, sodnik lahko odloči, da se zadeva, katere vrednost ne presega 10 000 GBP, obravnava v rednem postopku. Ta odločitev se sprejme na začetku postopka.

Sodnik se lahko tudi pozneje odloči, da se zadeva preneha obravnavati po postopku za spore majhne vrednosti in začne obravnavati po rednem postopku, če meni, da je to potrebno. Če se za zadevo med postopkom preneha uporabljati postopek za spore majhne vrednosti in začne uporabljati drug postopek, se pravila o stroških v sporih majhne vrednosti prenehajo uporabljati po tistem, ko je zadeva dodeljena v drug postopek. Od datuma odločitve o spremembi se torej uporabljajo pravila o stroških, ki veljajo v hitrem ali večslednem postopku.

1.3 Obrazci

V postopkih za spore majhne vrednosti se uporabljajo posebni obrazci, katerih uporaba je obvezna.

Za vložitev tožbe mora tožnik izpolniti [obrazec N1](#), ki so mu priložena navodila za izpolnjevanje. Ko tožnik izpolni obrazec, mora pripraviti eno kopijo zase, eno za sodišče in po eno za vsakega toženca. Sodišče vsakemu tožencu pošlje svoj izvod. Več informacij je na voljo na strani [Kako postopati](#).

Kot je navedeno zgoraj, če toženec zahtevku ugovarja, sodišče pošlje kopijo odgovora na tožbo tožniku, strankam, ki jih ne zastopa odvetnik, pa izvod obrazca N180 <http://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/n180-eng.pdf>.

Če sodnik odloči, da se zadeva obravnava v postopku za spore majhne vrednosti, sodišče pošlje strankam obrazec N157 (obvestilo o izbiri postopka za spore majhne vrednosti) z informacijami o tem, kdaj bo obravnavana in kaj je treba do nje storiti.

Če vrednost spornega predmeta presega 10 000 GBP, stranki pa sta se dogovorili, da se zadeva obravnava v postopku za spore majhne vrednosti, sodišče pošlje obrazec N160 (obvestilo o izbiri postopka za spore majhne vrednosti ob soglasju strank). Tudi v tem obrazcu so informacije o tem, kdaj bo obravnavana in kaj je treba do nje storiti.

Če sodnik odloči, da je mogoče zadevo obravnavati le na podlagi pisnih dokazov in brez ustne obravnave, sodišče pošlje strankama obrazec N159 (obvestilo o izbiri postopka za spore majhne vrednosti, brez ustne obravnave). V njem je naveden datum, do katerega mora tožnik ali toženec sodišče obvestiti, da se ne strinja z obravnavo le na podlagi pisnih dokazov. Če katera koli stranka taki odločitvi ugovarja, se zahtevek obravnava na ustni obravnavi. Sodnik lahko strankin molk šteje za privolitev.

Če nobena stranka ni navzoča na obravnavi, niti osebno niti prek zastopnika, lahko stranka, ki v postopku ni bila uspešna, uporabi [obrazec N244 \(obvestilo o vlogi\)](#) in zahteva razveljavitev sodbe.

1.4 Pomoč

Postopek v sporih majhne vrednosti je zasnovan tako, da je čim bolj preprost in ga lahko brez težav razume tudi oseba, ki se zastopa sama (brez odvetnika). Če se tožnik ali toženec zastopata sama, sodnik to upošteva in postopek vodi tako, da lahko stranka, ki se zastopa sama, razume dogajanje in ve, kaj mora v postopku storiti.

Če se tožnik ali toženec odloči, da se bo zastopal sam, brez odvetnika, ga lahko na obravnavi spremlja oseba, ki govori v njegovem imenu. Taka oseba se imenuje laični zastopnik (*lay representative*) in je lahko kdor koli, na primer zakonec, sorodnik, prijatelj ali svetovalec. Če je mogoče, laični zastopnik ne sme biti priča. Laični zastopnik se sodne obravnave ne more udeležiti brez osebe, ki jo zastopa, razen če pravdna stranka pridobi dovoljenje sodišča, da jo laični zastopnik zastopa v njeni odsotnosti.

Svetovalne agencije včasih težko zagotovijo osebje, ki bi na obravnavi nastopilo v vlogi laičnega zastopnika, zato se priporoča, da se stranka nanje obrne čim prej, če potrebuje njihovo pomoč. Svetovalne agencije stranko obvestilo o tem, ali lahko zagotovijo pomoč. Nekateri laični zastopniki zahtevajo plačilo, zato se mora pravdna stranka vnaprej natančno pozanimati o višini plačila. Sodnik lahko laičnemu zastopniku, ki se neprimerno vede, odredi, naj zapusti obravnavo.

Pravdna stranka mora plačati honorar laičnega zastopnika, ki ga imenuje, tudi če je v postopku uspešna. Zato je treba premisliti, ali se ta strošek izplača glede na znesek zahtevka. Nadalje, laični zastopniki, ki svojo pomoč zaračunavajo, morda niso člani poklicne organizacije; če pravdna stranka z njihovo pomočjo ni zadovoljna, ne obstaja regulativni organ ali organizacija, pri kateri bi se lahko pritožila.

Pravdnim strankam so lahko v pomoč tudi [urad za svetovanje državljanom](#) ali središča za svetovanje potrošnikom.

Tožbo je mogoče prek spleta vložiti tudi na podlagi [spletišča za vlaganje denarnih zahtevkov Money Claims Online](#). Zagotovljena je tudi služba za pomoč strankam, če je potrebna dodatna pomoč.

Pravdnim strankam, ki so invalidi, je na voljo dodatna pomoč. Če invalidnost pravdne stranke tej otežuje udeležbo na obravnavi ali komuniciranje, se lahko taka stranka obrne na zadevno sodišče, ki lahko morda zagotovi dodatno pomoč.

1.5 Pravila o pridobivanju dokazov

Postopek v sporih majhne vrednosti je veliko bolj neformalen, stroga pravila glede dokazovanja pa se ne uporabljajo. V takem postopku se obravnavajo preprostejše zadeve, pri katerih je vrednost spornega predmeta nižja. Zato lahko sodišče obravnavo vodi na način, ki se mu zdi najpravičnejši. Sodišče ni zavezano izvajati dokazov pod prisego, sodnik pa lahko odloči, da se navzkrižno zasliševanje omeji, če meni, da je to ustrezno. Vendar pa mora sodnik tako odločitev o omejitvi navzkrižnega zasliševanja obrazložiti. Sodnik lahko postavlja vprašanja kateri koli prič ali vsem pričam, preden to dovoli kateri koli drugi osebi.

1.6 Pisni postopek

Če sodnik odloči, da se tožba lahko obravnava brez ustne obravnave in le na podlagi pisnih dokazov, sodišče o tem obvesti pravdne stranke z obrazcem N159 (glej zgoraj). V obvestilu se navede datum, do katerega mora tožnik ali toženec sodišče obvestiti, da ugovarja postopku le na podlagi pisnih dokazov. Če katera koli stranka taki odločitvi ugovarja, se zahtevek obravnava na ustni obravnavi. Sodnik lahko strankin molk šteje za privolitev. Če nobena stranka ne ugovarja sodnikovi odločitvi, da se ustna obravnava ne opravi, se zadeva lahko obravnava le v pisnem postopku.

1.7 Vsebina sodbe

V Angliji in Walesu sodbe običajno vsebujejo le sodnikovo odločitev in morebitne odredbe strankam. Vendar pa mora sodnik navesti glavne razloge za svojo odločitev, razen če jih poda ustno in jih sodišče posname. Sodniku je dovoljeno razloge navesti tako na kratko in preprosto, kot to omogoča narava zadeve. Običajno to stori ustno na obravnavi, lahko pa jih navede tudi pozneje, in sicer pisno ali na naroku, ki ga skliče v ta namen. Če sodnik o zadevi odloči brez ustne obravnave, mora pisno navesti razloge za svojo odločitev, sodišče pa vsaki stranki pošlje kopijo.

1.8 Povračilo stroškov

Glede povračila stroškov veljajo omejitve. Trenutno velja, da lahko stranka, ki je v postopku uspela, zahteva vračilo naslednjih stroškov:

katerih koli sodnih taks, ki jih je plačala;

znesek največ 260 GBP za pravno svetovanje, če tožba vsebuje vlogo za izdajo odredbe o prepovedi (tj. odredbe, s katero se nekomu nekaj prepove) ali vlogo za izdajo odredbe o izpolnitvi (tj. odredbe, s katero se nekomu odredi, da mora nekaj storiti, na primer najemodajalcu, naj izvede popravila); za druge kategorije vračila ni mogoče zahtevati;

znesek največ 95 GBP na dan za vsako od strank, ki so v postopku uspele, in za vse njene priče zaradi izgube zaslužka zaradi udeležbe na sodni obravnavi; razumne dodatne stroške za pot in nočitev strank ali prič;

če je sodnik odobril uporabo izvedencev in stranka, ki jih zagotovi, na koncu v postopku uspe, lahko sodnik nasprotni stranki odredi plačilo dela stroškov za izvedence. Vendar pa sodnik ne more odrediti več kot 750 GBP za posameznega izvedenca. To morda ne zadošča za celoten honorar izvedenca, zlasti če izvedenec izdelava mnenje in se udeleži sodne obravnave;

sodnik lahko stranki, ki se je nerazumno vedla, odredi plačilo nadaljnjih stroškov;

če finančna vrednost zahtevka presega omejitve za izvedbo postopka v sporih majhne vrednosti, vendar se zahtevek na podlagi odločitve sodnika kljub temu obravnava po takem postopku, se stroški ocenijo v skladu s takim postopkom, razen če se stranke strinjajo, da se uporabijo določbe iz hitrega postopka.

Več informacij je na voljo na spletišču [ministrstva za pravosodje](#).

1.9 Možnost pritožbe

Če se želi stranka, ki v postopku ni bila uspešna, pritožiti zoper sodnikovo odločitev, za to potrebuje dovoljenje. Če se taka (pravdna) stranka udeleži naroka, na katerem je odločitev sprejeta, lahko sodnika prosi za dovoljenje ob koncu naroka.

Pravdna stranka, ki se želi pritožiti, mora imeti ustrezne razloge za pritožbo. Ne more preprosto ugovarjati sodnikovi odločitvi le zato, ker meni, da ta ni pravilna.

Če se želi pravdna stranka pritožiti, se mora hitro odzvati. Čas za vložitev pritožbe je omejen.

Če stranka, ki v postopku ni bila uspešna, na naroku ni bila navzoča ali zastopana, lahko zahteva, da se sodba, izdana na naroku, razveljavi in zahtevek ponovno obravnava.

Taka stranka mora vlogo vložiti najpozneje v 14 dneh po prejemu sodbe. Za vložitev vloge mora sodišče prositi za [obrazec N244 \(obvestilo o vlogi\)](#).

Sodišče stranke obvesti o tem, kdaj bo narok za obravnavo vloge pred sodnikom.

Sodnik odobri vlogo za razveljavitev sodbe le v naslednjih primerih:

če je imela (pravdna) stranka dober razlog za kar koli od naslednjega:

da se naroka ni udeležila in na njem tudi ni bila zastopana ali

da sodišča ni pisno obvestila;

in če ima stranka razumne možnosti, da na ponovnem naroku uspe.

Če je vloga stranke uspešna in se sodba razveljavi, sodišče glede zadeve tožbe razpiše nov narok. V nezapletenih zadevah se lahko sodnik odloči zadevo obravnavati takoj po obravnavi vloge.

Sorodne povezave

Ministrstvo za pravosodje

Naslovi sodišč

Mediacija v sporih majhne vrednosti

Zadnja posodobitev: 07/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.